

SKIRÖNYCKELN

BYGDEBLAD FÖR SKIRÖ SOCKENS BYGDEFÖRENING NR 4 2020

GOD JUL & GOTT NYTT ÅR!

SKIRÖ SMÅLANDS TRÄDGÅRD

Styrelse 2020

Ordförande

Fred Nordberg 070-245 72 19

Sekreterare

Lena Åhrén 0383-46 20 25

Kassör

Gunilla Nordberg 070-212 79 25

Ledamöter

Elisabeth Dahn 070-305 22 19

Hillevi Stenberg Legfors 070-384 60 55

Sonny Svensson 076-337 77 98

Gunnar Uppman 070-716 55 98

Per-Ingel Lindqvist 070-815 39 10

Ersättare

Daniel Karelid 073-653 53 67

Viktor Sommansson 072-337 20 12

Revisorer

Solvieg Forsmyr 070-244 63 45

Anita Karlsson 070-312 07 41

Ersättare

Jörgen Fredriksson 070-567 21 16

Valberedning

Stefan Ek 070-344 23 08

Stefan Haraldsson 070-264 71 69

Ellen Karlsson 076-314 12 86

Besök Skirös hemsida: www.skiro.se

Webbansvarig: Anna Stenflo
anna@stenflo.se

Redaktör & form: Gunilla Nordberg
Tryck: ÅkessonBerg

SKIRÖNYCKELN kan du läsa
digitalt, även tidigare nummer.
Gå in på www.skiro.se

REDAKTÖRENS RUTA

Vilket år det har varit! Aldrig kommer vi att glömma Coronapandemin som lamslagit så mycket i världen och skördat så många liv. För oss som förening har det ju inneburit att de flesta aktiviteter har fått ställas in. Så måste det tyvärr förbli ännu ett tag. Det känns ju i alla fall hoppfullt med vaccinet som är på gång till oss.

Därför är kalendern fortsatt mager. Man kan ju både skratta och gråta när man ser att den i stort sett innehåller soptömning. Alla är ju medvetna om vad det beror på och det gäller bara att hålla avstånd och hålla ut ännu ett tag. Så får vi tro att vi går mot ett ljusare år 2021. Jag vill ändå önska er en **GOD JUL och hopp om ETT GOTT NYTT ÅR!**

Gunilla

Manusstopp

1 mars

1 juni

1 september

1 december

Utkommer

ca 10 mars

ca 10 juni

ca 10 september

ca 10 december

Medlemsavgiften i SSBF är:

200:-/ enskild 300:-/ familj

Bg. nr: 5623-5930

Swish: 123 065 60 58

Omslagsbild: Utsikt från kyrkogården i Skirö
Foto: Gunilla Nordberg

Har du åsikter, synpunkter eller idéer vad det gäller aktiviteter eller annan verksamhet inom bygdeföreningen? Var vänlig kontakta någon i styrelsen. Material till Skirönyckeln lämnas på papper, usb eller via e-mail: frenillasbod@gmail.com

Bästa medlemmar i Skirö Sockens Bygdeförening!

Efter att jag blev kallad av SSBF som byggekunnig våren 2007, vald till vice ordförande 2008 samt vald till ordinarie ordförande 2009 upplever jag att det nu är dags att tacka för mig. Det har varit en mycket rolig tid. Den 6 april 2007 köpte SSBF Skirö skola av Vetlanda kommun. Det bildades en arbetsgrupp med frivilligarbetare för att göra om skolan till en bygdegård. Vi såg till att bergvärme installerades. Vidare byggde vi nytt stort kök, öppnade upp och byggde ny samlingslokal och hall. Övervakningen byggdes om och även källarplanet som fick ett styrelserum och en mindre samlingslokal som specialinreddes så att den även går att använda som kyrkolokal. Vi lyckades med att samla in bidrag för ca. 1. 200 000 kr och tog ett lån på 200 000 kr. Lånet är betalt och det finns idag inga skulder på Skirögården utan föreningen har istället ca. 275 000 kr på kontot. Ett bra utgångsläge att förvalta för en ny ordförande.

Jag har haft infektion i en höftled i tolv år. För tre år sedan blev det akut och när läkarna skulle operera ut höftprotesen så stannade mitt hjärta, men jag hade tur och läkarna lyckades få igång mig igen. Hjärtat klarar därför inte att en ny höftprotes sätts in och jag är numera rullstolsbunden. Kan dock gå några steg med hjälp av en s.k. betabock.

Det är anledningen till att jag vill lämna över ordförandeskapet till någon ny och yngre förmåga, man eller kvinna med nya roliga och bärande idéer. Jag vill påpeka att jag för övrigt mår bra och arbetar så gott som dagligen med att rita hus, till- och ombyggnader samt är certifierad kontrollansvarig vid byggnationer. Sedan Gunilla och jag flyttade till fantastiska Skirö 2002, har jag ritat ca. 120 hus runt om i Småland, Blekinge, Öland, Uppsala och Norge. Det är mycket stimulerande och jag hoppas kunna fortsätta ett tag till med det.

Jag vill härmed tacka alla som ställt upp för föreningen och stöttat byns angelägenheter genom att vara medlemmar under dessa år. Eftersom hus och byggnation är mitt stora intresse, var de åren när vi hjälptes åt att bygga om Skirögården en tid som jag ser tillbaka på med stor glädje. Nu har vi ett fungerande allaktivitetshus som vi får fortsätta att förvalta och underhålla på bästa sätt.

Jag vill önska er alla en riktigt
GOD JUL och GOTT NYTT ÅR
trots Coronarestriktioner!

Fred Nordberg www.frenillasbod.com

Skolhusen i Skirö och Millebo fyller 100 år 2021

av *Gunilla Nordberg* Källor: P. Bråkenhielm, N. Göterling, Wikipedia samt Skirö kyrkböcker.

I vår socken började skolundervisningen komma i gång på 1700-talet med ambulering skola. Det var klockaren som undervisade och var den förste läraren. I Skirö hette han Carl Hindrich Pettersson Ehrenberg f. 1728-1801. Han var även målare och poet. Anders Lagerstedt som varit rättare på Wallby var hans efterträdare och sedan C G Lagerstedt.

År 1842 togs en lag om införandet av en allmän folkskola i Sverige. Enligt denna folkskolestadga skulle det finnas minst en skola i varje socken och stadsförsamling. Den skulle vara fast och ha en godkänd lärare. Någon klassindelning fanns inte utan alla åldersgrupper skulle gå i samma klass. Skolan skulle drivas lokalt av socknen.

Folkskolan togs emot med måttligt intresse. Bondebefolkningen, som skolan främst var avsedd för, var inte övertygad om att den behövdes. I välbärgade hem och bondehemman fortsatte man som tidigare med hemundervisning. Där Skirögården ligger idag stod Skirö sockenstuga. Den var uppförd 1838 och mittemot låg den nyuppförda kyrkan som invigdes av biskop Esaias Tegnér året innan. Anders Adler f. 1836 i Snuggarps backstuga var en ambulering småskollärare mellan åren 1872-1902. Han var 3,5 månader om året i Skirö och 3,5 i Millebo. Fram till 1888 hade skolundervisningen skett i hemmen och i fattigstugan. Därefter togs sockenstugan i Skirö i bruk som skola och i Millebo byggdes en liten skola.

Skolklass vid Skirö gamla sockenstuga/skola 1905. Lärarna är Carl-Johan Sjöström och Ernst Nilsson.

1888 beslutade sockenrådet att bygga till bakåt på sockenstugan. Tillbyggnaden gjordes till "storskolesal" och det rum som var kvinnornas rum i sockenstugan blev småskolesal. Åren gick och den gamla sockenstugan var de sista åren i ett miserabelt skick. När man om vintern eldade i kaminen, blev de barn som satt närmast röda om kinderna av värme, medan de som satt längst bort frös och huttrade så att de knappt kunde följa med i undervisningen. Dessutom rök det ofta in från den dåliga eldstaden. Arbetsfördelningen var att pojkar- na eldade och flickorna sopade. Taket var så otätt, att man vid regn fick ställa ut kärl lite varstans för att fånga upp dropparna. Vid ihållande regn fick man flytta på skolbänkarna. En ny skola var nödvändig. Sockenstugan såldes till fotografen Karl Nordström som lät flytta den till Sjöarp, där den återuppfördes med ny fin hög stenfot och blev ett pensionat. Den bakre delen såldes och användes i huset Vänhem, som idag har adressen Toljavägen 7.

Stående fr vä: Henrik Karlsson, Lillarp. Henrik Karlsson Skogsgård ?, ?, Hans Richter, Rickard Hellqvist
Sittande fr vä: Melker Nilsson, Emil Ekvall, Emil Dahn, Erik Hjelm, Palm, Johan på Kullen

Den nya skolan i Skirö byggdes 1921. Byggarbetarna skrev sina namn på en bit papper och lade det sedan in i en cigarrlåda av plåt som de murade in i grunden på den vänstra sidan av skolhuset. I slutet av 1940-talet moderniserades skolan och i källaren blev ett badhus klart 1948. På 1990-talet byggdes den till och den nya delen fick namnet Skirögården. Två lärare som kom att verka under lång tid i skolan var Nils Göterling från 1918-1955 och Rude Ståhlgren från 1956 till sin pension. Båda var s.k. skolkantorer och tjänstgjorde även i kyrkan. De bebodde under sina perioder lärarbostaden i huset Solbacka intill skolan. 2007 köpte Skirö Sockens Bygdeförening skolan av kommunen och började en omfattande renovering och ombyggnad av hela huset. Numera är den gamla skolan en bygdegård och ett allaktivitetshus som drivs av SSBF. Här finns lokaler för föreningsliv, för uthyrning till festlokal, bröllop, föredrag och olika evanemang och sammankomster. Forts. på sid 6 >

Nils Göterling med sin klass 1945.

Karin Felander Gustavsson och Nils Göterling läsåret 1946-47

Rude Ståhlgren med elever från Skirö skola. Årgången är de som är födda 1948 och 1949.

I bottenvåningen där den gamla rörelsesalen fanns, finns nu en mindre samlingslokal som även kan användas som gudstjänstlokal. Ett altarskåp är byggt som kan öppnas vid dessa tillfällen. På övre våningen finns lokaler lämpliga för ungdomar. Här kan man spela pingis, biljard, titta på TV, film och mysa i mysrummet. Wifi finns det också tillgång till.

I Millebo är det 100-årsjubileum för lärarbostaden och den tillbyggda delen av skolan.

Den första skolbyggnaden uppfördes 1888 och låg vid vägen i närheten av där Millebo missionhus finns nu. Lite av grunden finns kvar. Den omfattade folkskolesalen som man ser till vänster på bilden nedan samt en liten bostad för läraren. Agnes Lorén född 1881 i Stenberga kom till Millebo 1901. Hon undervisade i både småskolan och folkskolan.

Skolan flyttades 1921 till sitt nuvarande läge och byggdes då till med småskolesalen till höger. Lärarinnans gamla bostad blev kapprum mitt i huset och en ny lärarbostad med två lägenheter uppfördes intill skolan. 1921 flyttade folkskollärare Aron Eiderbrant hit. Han var född 1895 i Tändemåla i Myresjö. Arons fru hette Hanna Berg och hon var född 1896 i Skepperstad. De hade gift sig den 23 juni 1921. Hanna födde tretton barn mellan åren 1922-1939. Två flickor dog som barn. Sonen Karleric bor sedan han blev pensionär permanent här i sitt föräldrahem. Småskolan i Millebo upphörde 1952 och folkskolan 1965. Därefter har skolbyggnaden varit sommarbostad för barn och barnbarn till skollärare Eiderbrant.

Kalender 2020-2021

December

21/12 Grovsofhämtning i Skirö. Anmälan görs senast 2 dagar innan till Njudung Energi 0383-76 38 00.

29/12 Sophämtning i Skirö.

Januari

2021 kommer sopherteringen att skötas av Kretslopp Sydost
Den vanliga soptömningen sker jämna veckor

12/1 Sophämtning i Skirö.

26/1 Sophämtning i Skirö.

27/1 Grovsofhämtning i Skirö. Anmälan görs senast 2 dagar innan till
OBS! Kretslopp Sydost 020-40 43 00

Februari

9/2 Sophämtning i Skirö.

23/2 Sophämtning i Skirö.

24/2 Grovsofhämtning i Skirö. Anmälan görs senast 2 dagar innan till
OBS! Kretslopp Sydost 020-40 43 00

Mars 9/3 Sophämtning i Skirö. Ca 10 mars kommer ny **SKIRÖNYCKEL**

Agnès Lorén med sin klass omkring 1915 i Millebo skola

ANSLAGSTAVLAN

Stort TACK till er som stödjer SSBF genom att vara medlemmar och som hjälper till på olika sätt så att vi tillsammans kan verka för vår hembygd.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!
önskar styrelsen i
SKIRÖ SOCKENS BYGDEFÖRENING.

P.G.A. SMITTRISKEN!!!

ÅRSMÖTET SKJUTS UPP TILL APRIL eL. MAJ DÅ VI KANSKE KAN VARA UTOMHUS. DATUM MEDDELAS I MARS-NUMRET AV SKIRÖNYCKELN.

Om du vill läsa SKIRÖNYCKELN digitalt, kan du få den på mail om du vill. Skicka ett meddelande till Gunilla på: frenillasbod@gmail.com så får du den på en pdf-fil till din mailadress 4 ggr/år.

Två små pojkar har berikat Skiröbygden! VÄLKOMNA!

GRATTIS

Maria och Claes
i Loaklev
till er son Tage

GRATTIS

Katrín och Pétur
i Skirö
till er son Bassi Leonardo

